

# ŁÓDŹ.pl

DLA SENIORA | DLA RODZIN | DLA KOCHAJĄCYCH ŁÓDŹ

JOANNA GUZIK  
ŁÓDZKA POETKA



# JESIENNA KAWIARENKA

SENIORZY Z DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ ZAŁOŻYLI WŁASNY LOKAL **strona 6**

## AKTUALNOŚCI

NA CO GŁOSOWAĆ  
W BUDŻECIE  
OBYWATELSKIM?

strona 2

## AKTUALNOŚCI

BUDUJĄ  
WIELOPOZIOMOWE  
PARKINGI W CENTRUM

strona 4

## FAJNE MIASTO

LIGHT.MOVE.FESTIVAL  
ZNAMY ADRESY  
MAPPINGÓW

strona 11

# KRZYŻÓWKA + SUDOKU

CHWILA RELAKSU  
DLA KAŻDEGO

strona 14-15

AUTOPROMOCJA

TWOJA REKLAMA W ŁÓDŹ.PL

ZADZWOŃ: 722 006 791

ŁODZIANIE MAJĄ GŁOS

## 799 PROJEKTÓW

## BUDŻETU OBYWATELSKIEGO

Wielkimi krokami zbliża się najważniejszy moment XI edycji Łódzkiego Budżetu Obywatelskiego. Głosowanie rozpocznie się już 2 października. Łodzianie przez miesiąc będą wybierać najlepsze projekty, które ich zdaniem powinny zostać zrealizowane. Sprawdź, na co możesz zagłosować!

Park kieszonkowy, plac zabaw albo boisko? A może siłownia plenerowa, tężnia i nowy chodnik? Mieszkańcy po raz kolejny wezmą sprawy w swoje ręce i zdecydują, co powstanie

w ich najbliższej okolicy. W XI edycji Budżetu Obywatelskiego będą wybierać spośród 799 projektów – 660 osiedlowych i 139 z puli ponadosiedlowych. Na ich realizację miało przeznaczyć niemal 30 mln zł. Głosowanie roz-

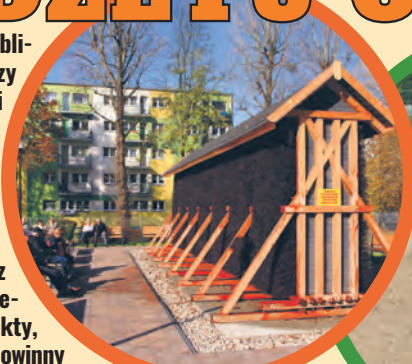
pocznie się 2 października i potrwa do 31 października. Każdy Łódzianin, niezależnie od wieku, może wybrać pięć projektów z maksymalnie dwóch osiedli i pięć projek-

tów ponadosiedlowych. Tegoroczna edycja jest rewolucyjna i zdecydowanie bardziej ekologiczna. Po raz pierwszy mieszkańcy będą głosować przede wszystkim przez Internet, a nie tak jak w poprzednich edycjach – za pomocą papierowej karty do głosowania.

Żeby oddać swój głos, wystarczy wejść na stronę [lodz.pl/bo](http://lodz.pl/bo). Papierowe głosowanie nie znika zupełnie, jednak łodzianie mogą zagłosować w tradycyjny sposób tylko w dn. 2-16 października w Fabryce Aktywności Miejskiej przy ul. Tuwima 10. Co ważne, papierowy głos można oddać tylko osobiście, po okazaniu dowodu tożsamości, a to oznacza, że nie będą przyjmowane karty wypełnione przez inne osoby.

MK

FOT. ŁODZ.PL



ŁÓDŹ BUDUJE

## PLAC KOMUNY PARYSKIEJ NA NOWO

Trwa modernizacja pl. Komuna Paryskiej. Południowa część placu, dotychczas zaniedbana i nieuporządkowana, zmieni się w atrakcyjną przestrzeń wypoczynkową i rekreacyjną. Sprawdzamy, jak postępują prace.

– Na placu budowy trwają prace ziemne, powstaje też nowe oświetlenie skweru. W ramach prac drogowych kładzione są kolejne warstwy podbudowy pod nowe alejki, ponadto trwa układanie stalowych obrzeży. Rozpoczęły się roboty teletechniczne, wykopy i układanie kanalizacji teletechnicznej. Drogowcy przygotowują także raba-

ty pod nasadzenia – mówi Olga Kassyańska z Zarządu Inwestycji Miejskich.

## Jak zmieni się plac?

Plac Komuna Paryskiej po przebudowie stanie się bezpiecznym i atrakcyjnym miejscem z wydzieloną strefą zieloną. Powstaną tu trzy niewielkie pawilony: informacja turystyczna, mały punkt gastronomiczny i toaleta publiczna. Teren będzie oświetlony, pojawi się także dodatkowe podświetlenie obrzeży. Rozpoczęły się roboty teletechniczne, wykopy i układanie kanalizacji teletechnicznej. Drogowcy przygotowują także raba-

się bezpieczny, ogrodzony zieloną ścianą plac zabaw, wyposażony w zjeżdżalnię w kształcie smoka, huśtawkę, przestrzenną konstrukcję wspinaczkową i bujaki.

## Plac Wiedźmina

W związku z nadaniem części placu imienia Wiedźmina mieszkańcy Łodzi i odwiedzający nasze miasto fani kultowej sagi mogą spodziewać się tutaj elementów nawiązujących do motywów powieści. Wykonawcą inwestycji jest JAGEZ Firma Transportowo-Usługowa Zdzisław Jagiełło. Wartość realizacji to blisko 7 mln zł, a finał przebudowy planowany jest na listopad 2023 r. red

## NAJSMUTNIEJSZE KOCIE OCZY

Jeśli oczy są zwierciadłem duszy, to dusza tej kotki jest z całą pewnością smutna i strapiiona. Kaja trafiła do schroniska 12 czerwca, ma ok. 4 lat i zachowuje się jak stateczna kocia dama. Czeka na swojego człowieka, który da jej nowy dom.



– Kotka początkowo była wycofana, nieufna – opowiada Marta Olesińska, szefowa Schroniska dla zwierząt w Łodzi. – Chowała się w najdalszy kąt klatki, unikała kontaktu z człowiekiem. Stres i strach zrobiły swoje. Na szczęście największy stres Kaja ma już za sobą, ale smutek i strapienie pozostały. Kaja ma ok. 4 lat. Zachowuje się jak stateczna kocia dama, ale być może to kwestia braku poczucia bezpieczeństwa. W domu, w którym czuje się dobrze i bezpiecznie, może pokazać swoje inne oblicze – będzie bardziej otwarta, zrelaksowana i chętna do wspólnych zabaw. Osoby zainteresowane adopcją kotki zapraszamy do kontaktu ze schroniskiem: [schronisko.biuro@o2.pl](mailto:schronisko.biuro@o2.pl)

RedSch

## PRZEBADAJ SIĘ W JEDEN DZIEŃ

Jesteś po 40. roku życia i mieszkasz w Łodzi? Zgłoś się na bezpłatne badania profilaktyczne. W poniedziałek, 18 października, ruszają zapisy.

„Bilans zdrowia dojrzałej kobiety i dojrzałego mężczyzny” umożliwi wykonanie podstawowych badań profilaktycznych, m.in. kontrolę poziomu cholesterolu, TSH, glukozy, mocznika, morfologię, a także USG gruczołu krokowego dla mężczyzn i USG ginekologiczne dla kobiet. Z programu mogą skorzystać kobiety w wieku 40-65 lat oraz mężczyźni w wieku 45-70 lat. Badania są dla wszystkich, nawet dla tych, którzy nie mają ubezpieczenia w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia. Należy jednak pamiętać, że oferta skierowana jest tylko dla łodzian. Na bilans można zapisać się do każdej miejskiej przychodni. Uwaga! Każda placówka prowadzi badania w innym terminie.

red

Sprawdź harmonogram na stronie [www.lodz.pl](http://www.lodz.pl) albo zeskanuj kod QR.



## 600-LECIE MIASTA ŁODZIANIE ODŚPIEWALI PRZAŚNICZKĘ



W sobotę, 16 września, o godz. 15:00 w parku Ocalałych (ul. Wojska Polskiego 83) łodzianie wspólnie zaśpiewali „Przaśniczkę” – oficjalny hejnał miasta. W wydarzeniu udział wzięli także członkowie łódzkiego Stowarzyszenia Śpiewaczego „Harmonia” oraz chóru Zespołu Szkół Muzycznych im. S. Moniuszki.



## CIEMNA STRONA MIASTA NA SYGNALE

## OSZUKIWAŁ METODĄ „NA BLIKA”

Policjanci zatrzymali mężczyznę, który wypłacał z bankomatu pieniądze przy pomocy kodów Blik. Przy

19-latkę znaleziono ponad 25 tys. zł, 150 euro, karty debetowe i telefony. Usłyszał zarzut oszustwa kompute-

rowego za co grozi mu kara do 5 lat pozbawienia wolności. Decyzją sądu trafił na 2 miesiące do aresztu. red

# RAZEM MOŻEMY WIĘCEJ

**EkoEksperymentarium**  
- interaktywna wystawa  
o ekologii na co dzień.

**NIE POWIEMY CI JAK BYĆ EKO**  
- ODKRYJ TO SAMODZIELNIE!

**18 WRZEŚNIA - 10 LISTOPADA 2023,**

**BRAMA MIASTA, BUDYNEK A,  
UL. KILIŃSKIEGO 66**

**WSTĘP WOLNY**

## WSPÓŁORGANIZATORZY

**mamyProjekt**



Komisja Europejska



## PARTNERZY

**interzero**  
zero waste solutions



**BR/MA**  
MIASTA

**SKANSKA**



# BUDUJĄ WIELOPOZIOMOWE PARKINGI

Ruszyły prace przy budowie parkingów wielopoziomowych w centrum miasta. To pierwsza w Łodzi inwestycja realizowana w formule partnerstwa publiczno-prywatnego. Łącznie na łodzian i gości odwiedzających nasze miasto czekać będzie ponad 800 zadaszonych miejsc parkingowych.

Parkingi powstaną w czterech lokalizacjach, które znajdują się w bezpośrednim sąsiedztwie ul. Piotrkowskiej:

- przy ul. Kościuszki 42 - 292 miejsc parkingowych,
- przy ul. Tuwima 10 - 118 miejsc parkingowych,
- przy ul. Wschodniej



Przy ul. Wschodniej trwają prace rozbiórkowe

62/64 - 263 miejsc parkingowych,

- przy ul. Wschodniej 67 - 218 miejsc parkingowych, czyli łącznie: 891 miejsc parkingowych.

Pierwsze prace w terenie rozpoczęły się w połowie sierpnia, wcześniej likwidowane były kolizje z istniejącą infrastrukturą. Przy ul. Wschodniej trwają aktualnie prace rozbiórkowe

zdegradowanych budynków. Teren został wygrodzony i zabezpieczony.

Parkingi wielopoziomowe są realizowane w formule partnerstwa publiczno-prywatnego - partner, działając w charakterze inwestora, projektuje, buduje i odpowiada za eksploatację przez cały okres trwania umowy. W tym przypadku jest to 29 lat. Partne-

rem miasta jest firma Mota Engil CE (Immo Park). Umowa zakłada, że Miasto Łódź pozostaje właścicielem nieruchomości oraz w efekcie, po zakończeniu jej trwania - powstałych budynków.

Pierwsze miejsca parkingowe w projektowanych obiektach dostępne będą dla mieszkańców i naszych gości w 2025 r.

Red

FOT.LODZ.PL, MAT.PRAS.

## RAPORT Z PRAC

### PODWÓRKO, KTÓRE POKOCHAŁI ŁODZIANIE

Odnowa kultowego podwórka na ostatniej prostej. Sprawdzamy, jak przebiega modernizacja przy ul. Piotrkowskiej 102.

iluminacja. W obrębie podwórca zostały również przebudowane

instalacje podziemne. Nową nawierzchnię wykonano z płyt ka-

- Inwestycja zmierza do finału. Wykonawca prowadzi prace związane z naprawą cokołów, montażem stolarki drzwiowej i trejaży pod ziemię. Ponadto robotników zobaczymy przy zabudowie rur ciepłociągu i montażu instalacji elektrycznych - mówi Olga Kassyańska z Zarządu Inwestycji Miejskich.

Zakres remontu kamienicy przy ul. Piotrkowskiej 102 objął zagospodarowanie podwórca oraz odnowienie elewacji od jego strony. Odtworzone zostały detale, takie jak parapety i gzymsy. Przy wejściach do budynku oraz w części drzwi i parteru pojawi się nowa



miennych i granitowych, a w posadzce zamontowano historyczne płyty żeliwne, pochodzące z wyburzonych łódzkich fabryk.

#### Legendarny adres

Piotrkowska 102 to adres, który chętnie odwiedzają łodzianie i turyści. W weekendy tętni życiem zarówno w dzień, jak i w nocy. To tu mieści się m.in. słynny klub Łódź Kaliska, który powstał w 1996 r. i stał się siedzibą Stowarzyszenia Artystów grupy Łódź Kaliska. Przy Piotrkowskiej 102 wciąż bawią się kolejne pokolenia łodzian. Odbywają się tu koncerty, pokazy teatralne i wystawy fotografii.

Finał inwestycji jeszcze w 2023 r., a jej wartość to blisko 5 mln zł.

ML

FOT.LODZ.PL

Podwórko zachowa obecny układ - nadal będzie na nim miejsce na letnie ogródki

## NOWE ZIELONE STREFY WYPOCZYNKU NA ROKICIU



Łódzkie Rokicie wzbogaci się niebawem o dwie zielone strefy wypoczynku. To zadania realizowane z Budżetu Obywatelskiego, które zgłosili sami mieszkańcy. Zielone zakątki, wyposażone m.in. w małą architekturę, powstaną przy skrzyżowaniu ulic Prądyńskiego i Czahary oraz przy ul. Pięknnej 35/39.

Przy skrzyżowaniu Prądyńskiego/Czahary pojawią się docelowo klony czerwone z gatunku 'Red Sunset', które zapewnią cień w słoneczne dni. Oprócz tego strefa będzie wyposażona w ławki, kosze na odpady, dwie solarne latarnie i niemal 100 m<sup>2</sup> ścieżek z nawierzchni

ni przepuszczalnej, na których będzie można jeździć i spacerować.

Z kolei przy ul. Pięknnej pojawią się nowe nasadzenia przy istniejącej tam już pergoli, będzie to ok. 40 m<sup>2</sup> rabat, m.in. z rozplenicą japońską, różą okrywową, szalwią omszoną czy kocimietką Fassena. Pergola będzie obsadzona roślinami pnącymi. Pojawią się też dwa duże drzewa z tego samego gatunku, co przy zbiegu ulic Prądyńskiego i Czahary - klony czerwone. Prace już się rozpoczęły. Obie strefy mają być gotowe do początku października, idealnie na złotą polską jesień.

PaW

FOT. MAT. PRAS.

# NAJOSTRZEJSZE PAPRYKI ŚWIATA!

„Carolina Reaper” – jedna z najostriejszych papryk na świecie – oraz niezwykle widowiskowy „Język Diabła” to niektóre z odmian roślin, które zostaną zaprezentowane w łódzkiej Palmiarni (al. Piłsudskiego 61) na wystawie „Najostrzejszych papryk świata”!

Ekspozycja będzie dostępna od wtorku, 19 września, w godz. 10:00-18:00 (we wrześniu) i w godz. 9:00-16:00 (w październiku). Czas trwania wystawy uza-

leżniony jest od rozwoju roślin. W Palmiarni zaprezentowanych zostanie kilkadziesiąt odmian ostrej papryki, w tym owiana złą sławą „Carolina Reaper”, jedna z najostrzejszych papryk na świecie, która w skali Scoville’a osiąga aż 1 500 000 jednostek. W 2013 r. trafiła do Księgi Rekordów Guinnessa jako najostrzejsza papryka na świecie i pozostaje tam do dziś, mimo że obecnie

tytuł rekordzistki przypada innej papryce. Mowa o „Pepper X” – najostrzejszej papryce na świecie, która w skali Scoville’a osiąga aż 3 180 000 jednostek, czyli ponad dwukrotnie więcej niż poprzedniczka. Warto podkreślić, że zarówno „Pepper X”, jak i „Carolina Reaper” zostały wyhodowane przez tę samą osobę – naukow-

ca, a na co dzień kucha- rza, który specjalizuje się w uprawie różnych odmian papryki – Eda Currie. Poza najostrzejszymi i najbardziej niebezpiecznymi na wystawie pojawią się łagodniejsze odmiany, które na co

dzień są używane przez wielbicieli ostrych smaków, m.in. „Pepperoni Red”, „Cherry”, „Cayenne Red” czy „Piri-Piri”. Bilety: 16 zł (normalny) i 8 zł (ulgowy). RedKu



## DZIEJE SIĘ W PONIEDZIAŁEK

### Historia ulicy Włókienniczej

O godz. 17:00 na „Łódź bliska sercu – wykłady o Łodzi” zaprasza Biblioteka Bliska (ul. Ketlinga 21). Tym razem uczestnicy poznają historię ulicy Włókienniczej. Spotkanie bezpłatne.

## DZIEJE SIĘ WE WTÓREK

### Rzeki, których nie ma

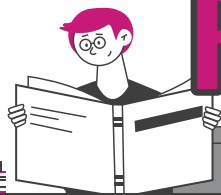
O godz. 18:00 w Bibliotece Tuvim (ul. Tuwima 46) rozpocznie się spotkanie autorskie wokół książki Macieja Roberta „Rzeki, których nie ma”. Autor zwraca uwagę na historyczne znaczenie rzek w naszym mieście, przez co osadza Łódź w szerszym planie – miast, które wyrosły na przemyśle zasilanym rzekami, oraz w nowym kontekście – pustynienia kraju, antropocenu, gwałtownych zmian klimatycznych, które są skutkiem degradacji środowiska i eksploatacji dóbr naturalnych. Wstęp na spotkanie jest wolny.

## W ŚRODĘ

ŁĄKI POD BALKONAMI  
20 września, godz. 17:00  
Biblioteka Słówka  
ul. Boya-Żeleńskiego 15

Prelekcja o wpływie koszenia miejskich trawników na nasze życie i zdrowie, którą poprowadzi Jacek Głogowski, edukator przyrodniczy i ogrodnik pasjonat. Wstęp wolny.

# BIBLIOTECZNY ROZKŁAD JAZDY



## W CZWARTEK

DLACZEGO WARTO SEGREGOWAĆ ODPADY?  
21 września, godz. 11:00  
Biblioteka Tuvim  
ul. Tuwima 46

Co się dzieje z odpadami, które trafiają do śmieciarki i dlaczego selektywna zbiórka odpadów jest tak ważna? Co zrobić z odpadami problematycznymi, jak gruz czy opony, a także jak świadomie korzystać z plastiku? Odpowiedzi na te i wiele innych pytań uzyskasz podczas najbliższego spotkania poświęconego segregacji odpadów komunalnych i formy odzysku surowców wtórnych.

## W PIĄTEK

O ŻYCIU I PISANIU. SPOTKANIE  
Z NATALIĄ FIEDORCZUK  
22 września godz. 18:00  
Biblioteka Traf  
ul. Cieszkowskiego 11A

Spotkanie z Natalią Fiedorczuk – psychopedagogką, kompozytorką, wokalistką i publicystką, wokół książki „Jak pokochać centra handlowe”. Książka to opis polskich przedmieść, codziennej pracy i obowiązków. Działający jak uderzenie pięścią manifest pokolenia prekariatatu.

OTWARTE SPOTKANIE MALARSKIE  
22 września, godz. 17:00  
Mediateka MeMo  
ul. Moniuszki 5

Gwasz Session to luźna przestrzeń, w której uczestnicy mają czas i towarzystwo do eksploracji tej techniki malarskiej. – Nieważne, czy szukasz motywacji do spróbowania czegoś nowego, czy jesteś starą wyjadaczką w temacie – zachęcają organizatorki. – Zapraszamy wszystkich chętnych do spędzenia popołudnia w otoczeniu gwaszy i siebie nawzajem. Na spotkanie należy przynieść własne materiały. Wstęp wolny.

## W NIEDZIELĘ

ZIELONY JAM SESSION  
24 września, godz. 17:00  
Mediateka MeMo  
ul. Moniuszki 5

Grasz na instrumencie lub śpiewasz? Dopiero zaczynasz? A może masz już doświadczenie lub robisz to zawodowo? Każdy, niezależnie od wieku czy poziomu umiejętności, jest tu mile widziany! Dla osób na dowolnym poziomie opanowania instrumentów muzycznych. Musisz znać notację literową albo umieć grać ze słuchu. Obowiązują zapisy.





# SENIORZY BARIŚCI

**Kawa, ciastko czy gofr? Mieszkańcy Domu Pomocy Społecznej przy ul. Przyrodniczej założyli własną kawiarenkę.**

Seniorzy z DPS-u Dom Kombatanta od lat marzyli o miejscu, w którym nie tylko oni mogliby napić się dobrej parzonej kawy i zjeść coś słodkiego, ale i poczęstować czymś dobrym swoich gości. Postanowili wziąć sprawy w swoje ręce. Dzięki świetnemu pomysłowi, na którego realizację zdobyli dofinansowanie, mogą cieszyć się z prywatnej kawiarenki.

W miniony piątek w domu pomocy społecznej już od samego rana pachniało świeżo mieloną kawą i pieczonymi goframi. Tego dnia podwoje otworzyła „Nasza Kawiarenka”. Seniorzy zaprosili gości, by móc ich poczęstować czymś słodkim i razem świętować powstanie kawiarnio-cukierni.

– Przygotowanie kawiarenki kosztowało nas wiele wysiłku, ale jak patrzę na końcowy efekt, wiem, że było warto – mówiła pani Grażyna, mieszkanka Domu Kombatanta. – Za-

aranżowanie pomieszczenia i ogrodu to nie wszystko. Włożyliśmy dużo pracy też w dzień otwarcia. Cieszę się, że goście dobrze się bawią. Mam nadzieję, że będą nas często odwiedzać. W końcu mamy kawiarnię

z prawdziwego zdarzenia. Zaczęło się od pomysłu, który seniorzy zgłosili do programu Mikrograntów dla Seniorów. Wygrali w nim 5 tys. zł na przygotowanie kawiarenki. Zaczęli od przearanżowania ogro-

du przy placówce. Wydzielili w nim nowe miejsce pod kawiarnię, posadzili dodatkową zieleń, postawili meble. Od seniorów wymagało to sporo zaangażowania i pracy. Kawiarenka powstała dla

samych mieszkańców domu oraz dla ich rodzin i przyjaciół, którzy odwiedzają seniorów w placówce. Coś słodkiego będzie mogła zjeść tu też młodzież, która w ramach wolontariatu odwiedza pensjonariuszy.

Kawę i gofry seniorzy przygotowują sami. W okresie wiosenno-letnim kawiarenka będzie funkcjonować na zewnątrz, w ogrodzie, zaś jesienią będzie się przenosić do budynku.

– Mamy nadzieję, że kawa i słodkości sprawią, że będziemy mieć jeszcze więcej gości – mówi pan Zygmunt, mieszkaniec Domu Kombatanta.

To nie pierwszy wygrany przez mieszkańców Domu Kombatanta konkurs na mikrogranty – w ubiegłym roku z grantu posadzili np. zieleniec.

FOTO. LODZ.PL TS



## MASZ POMYSŁ? ZREALIZUJ GO!

Łodzianie 60+ mogą starać się o dotacje i realizować swoje pomysły, korzystając z Mikrograntów dla Seniorów. Aż 76 nieformalnych grup przygotowało w tym roku swoje projekty, a 26 zostało wybranych przez komisję do miejskiego programu Mikrograntów dla Seniorów. Zwycięzcy będą m.in. uczyć się wspinaczki czy trenować taniec. Wśród wygranych są też np. dwie grupy brydżystów: pań i panów, a także grupa tańczących senierek, które reaktywowały swój zespół taneczny. Zwycięzcy otrzymają dotację w wysokości od 500 do 5000 zł. Kwota dofinansowania jest zależna od potrzeb zgłoszonego pomysłu. W sumie na Mikrogranty dla Seniorów miasto przekazało łącznie ponad 100 tys. zł.

# BEZPŁATNE LEKCJE JOGI I RELAKSACJI

W październiku na cykl bezpłatnych lekcji jogi i relaksacji zapraszają seniorów Biblioteka Ferment oraz Bałucki Ośrodek Kultury – Centrum Animacji i Rewitalizacji RONDO.

Seniorzy na zajęciach nauczą się, jak rozruszać ciało i uspokoić umysł. Lekcje będą dostosowane zarówno do potrzeb osób, które nigdy nie ćwiczyły jogi, jak i tych, które już miały okazję się z nią spotkać. Po każdym spotkaniu uczestnicy będą mieli czas, by wymienić się wrażeniami.

OHO

## PLAN ZAJĘĆ:

**MSK RONDO, ul. Limanowskiego 166** – zajęcia w poniedziałki i czwartki (2, 5, 9, 12, 16, 19, 23 października) w godz. 10:00–11:00.

**Biblioteka Ferment, ul. Wróblewskiego 67** – zajęcia w poniedziałki i czwartki (2, 5, 9, 12, 16, 19, 23 października) w godz. 12:00–13:00.

Zapisy i więcej informacji pod numerami telefonów:  
**Biblioteka Ferment – 571 553 035**  
**MSK RONDO – 42 651 67 47**

Działania są finansowane z budżetu miasta.



FOTO. ENVATO ELEMENTS

# Jak opisać cały wszechświat

Joanna Guzik, łódzka poetka, laureatka Programu Rezydencji Poetyckich „Wistawa Szymborska Poetry Residencies”, właśnie wydała tom poezji „Skup butelek”. Wiersze pisała, siedząc w fotelu Wistawy Szymborskiej. O swoich początkach, inspiracjach i tym, „co poeta miał na myśli”, opowiada w wywiadzie dla „Łódź.pl”.

**Konrad Wojtczak: Kiedy postanowiłaś zacząć pisać?**

**Joanna Guzik:** To nie było postanowienie, tylko uczucie. Od zawsze towarzyszyło mi wiele emocji, którymi chciałam się dzielić. Pisanie daje możliwość złożenia kilkunastu słów, które potrafią opisać cały wszechświat. Doskonale pamiętam swoje dwa pierwsze utwory – jeden z nich opowiada o basenie i życiu pod wodą, drugi opisuje liście na wietrze. Napisałam je, gdy miałam 9 lat.

**Co dziś uważasz o swoich utworach z dzieciństwa?**

Każdy wiek rządzi się

swoimi prawami. Porównując wiersze sprzed 20 lat z tymi wydanymi dziś, widać, że zmieniłam styl pisa-

nia. Wraz z wiekiem i doświadczeniem zaczynamy postrzegać świat inaczej. Spotykamy nowych ludzi i odwiedzamy miejsca, które nas inspirują. To taka wewnętrzna podróż od Haliny Poświatowskiej po Charlesa Bukowskiego.

**Musiałaś interpretować w szkole utwory tak, jak chciała tego nauczycielka?**

Często na lekcjach języka polskiego padało pytanie: „co autor miał na myśli?”. Każdy z nas odpowiadał w podobny sposób, dosto-

**Pisanie daje możliwość złożenia kilkunastu słów, które potrafią opisać cały wszechświat.**

sowując swoje myśli do tego, co było wymagane. Gdy wracałam do domu, otwierałam książkę raz jeszcze i interpretowałam te same wiersze po swojemu. Wiem, że teraz w szkołach jest inaczej – zachęca się młodzież do tego, aby otwarcie przedstawiała swoje spostrzeżenia. I to jest właściwe. Sama podczas wieczorów poetyckich wybieram kilka osób do zinterpretowania moich wierszy na scenie. Ich uwagi są ciekawe i zaskakujące. To też poszerza mój punkt widzenia na tematy, które sama poruszam. Kiedy czytelnicy pytają, dzielę się również swoimi spostrzeżeniami, ale nikogo nie zmuszam do podobnego postrzeżenia świata. Patrzymy na tę samą białą ścianę, ale każdy z nas widzi ją inaczej.

**Nie piszesz wierszy zawodowo, prawda?**

Choć poezja wypełnia większą część mojego życia, nie traktuję jej jako pracy. Na co dzień – międzynarodowa korporacja, która w jakimś stopniu też ma wpływ na postrzeganie świata. Otaaczam się ludźmi o różnych charakterach i typach osobowości. Interakcje z nimi przekładają się niekiedy na poezję. Ale te dwa światy się przeplatają. Nie wiem, czy kiedykolwiek w wierszu wspomniabym o zestalonym dwutlenku węgla, gdyby nie praca w korporacji. Poezję, a przynajmniej wybrane fragmenty, cytuję też podczas prowadzenia projektów, porównując np. cel do Tajpej.

**Co jeszcze Cię inspiruje?**

Oprócz ludzi i emocji – podróże. Uwielbiam zapachy, potrawy, a także wspomnienia napotkanych po drodze osób. Chętnie wybieram się na wycieczki

**Siedziałam w fotelu Szymborskiej, pisząc własne wiersze.**

do mniej znanych, opuszczonych miejsc, gubiąc się przy tym myślami. Inspiruje mnie także Łódź, jej piękno porównuję do uroku włoskiego Neapo-

lu. Lubię zaglądać przez dziurę w płocie, wyobrażenia potrafi wtedy zdziałać cuda. Świat zewnętrzny i wewnętrzny – to mnie zachwyca. Również drobiazgi – w nich jest siła.

**Właśnie wydałaś swój ósmy tomik „Skup butelek”.**

Wiele wierszy, które w nim zawarłam, stworzyłam podczas pobytu w mieszkaniu Wisławy Szymborskiej w Krakowie. Dzięki Programowi Rezydencji Poetyckich mogłam zamieszkać przez cztery tygodnie przy ul. Piastowskiej 46. Siedziałam w jej fotelu, pisząc własne wiersze. Tytułowe butelki mogą kojarzyć się z wieloma rzeczami – mlekiem, perfumami, wodą kolońską, winem, listem schowanym do środka, a także butlą tlenową podawaną tuż przed śmiercią. Stanowią podróż po całym naszym życiu.

**Twoje utwory to trudna do zrozumienia sztuka?**

Zależy dla kogo. Dla niektórych na pewno nie są łatwe, ale do poezji zawsze warto wrócić. Do tego zachęcam. Nie powinniśmy odkładać tomiku na bok i mówić: „to nie dla mnie”. Być może jutro, za tydzień, za miesiąc będzie nam bliższy. Dajmy sobie na to przestrzeń.

FOT. MAT. PRAS.

## INFO

Dotychczas Joanna Guzik wydała osiem tomików wierszy. Ma na koncie wiele osiągnięć poetyckich, wśród nich m.in. Rezydencje Poetyckie „Wistawa Szymborska Poetry Residencies” – Jerzy Pietrkiewicz Educational Foundation”, I miejsce w Turnieju Jednego Wiersza podczas IX Złotu Poetów i wyróżnienie II stopnia w XIV Konkursie Twórczości Miłośnej „Ja Cię Kocham, a Ty Pisz!” im. Mariusza Kargula. Łodzianka należy również do Związku Literatów Polskich.

**W ORIENTARIUM  
ZOO ŁÓDŹ MOŻNA OGLĄDAĆ  
NAJWIĘKSZE W POLSCE STADO  
SŁONI INDYJSKICH.**

# Tanie wtorki dla seniora i seniorki

w Orientarium Zoo Łódź

**W każdy wtorek, seniorzy powyżej 65. roku życia mogą odwiedzić Orientarium Zoo Łódź w niższej cenie. Bilet dla seniora kosztuje 55 złotych.**

Promocja dla seniorów powyżej 65. roku życia będzie obo-

wiązywała w każdy wtorek, aż do końca 2023 roku. To oznacza, że każda osoba, która przyjdzie do ogrodu w wtorek z dokumentem potwierdzającym swój wiek, będzie mogła kupić w kasie ogrodu bilet w cenie 55 złotych. Bilety w ramach promocji dla seniorów są dostępne wyłącznie we wtorki, w kasach ogrodu. Warto pamiętać, że seniorzy korzystający z Karty Łodzianina mogą korzystać z atrakcyjnych cen codziennie.

**W ORIENTARIUM JEST DUŻA  
STREFA GASTRONOMICZNA,  
W NIEJ SPORY WYBÓR RESTAURACJI  
I KAWIARNI, W KTÓRYCH MOŻNA  
WYGODNIE USIAŚĆ,  
NAPIĆ SIĘ PYSZNEJ KAWY,  
ZJEŚĆ OBIAD I DESER**

**ŚCIEŻKI  
ZAPIERAJĄ  
WIDOKI, NIES  
TO WSZYSTK  
KTÓR  
W Ł**



# Ki rki ódź!



**ORIENTARIUM  
ZOO ŁÓDŹ**

Orientarium ZOO Łódź to miejsce, które prezentuje faunę i florę Azji południowo-wschodniej. W nowoczesnym pawilonie można zobaczyć największego słonia indyjskiego w Europie, jedyne w Polsce orangutany sumatrańskie i 27 metrowy podwodny tunel. W strefie oceanicznej nad głowami gości przepływają płaszczki, rekiny i inne gatunki ryb.

**W ŁÓDZKIM OGRODZIE  
JEST MNÓSTWO MIEJSC,  
W KTÓRYCH MOŻNA  
ZATRZYMAĆ SIĘ  
I ODPOCZAĆ.**

**I WŚRÓD ZIELENI,  
CE DECH W PIERSIACH  
AMOWITE ZWIERZĘTA...  
O ZOBACZĄ SENIORZY,  
ZY POJAWIĄ SIĘ  
ÓDZKIM ZOO.**



# Ki rki ódź!



**ORIENTARIUM  
ZOO ŁÓDŹ**

Orientarium ZOO Łódź to miejsce, które prezentuje faunę i florę Azji południowo-wschodniej. W nowoczesnym pawilonie można zobaczyć największego słonia indyjskiego w Europie, jedyne w Polsce orangutany sumatrańskie i 27 metrowy podwodny tunel. W strefie oceanicznej nad głowami gości przepływają płaszczki, rekiny i inne gatunki ryb.

**W ŁÓDZKIM OGRODZIE  
JEST MNÓSTWO MIEJSC,  
W KTÓRYCH MOŻNA  
ZATRZYMAĆ SIĘ  
I ODPOCZAĆ.**

**I WŚRÓD ZIELENI,  
CE DECH W PIERSIACH  
AMOWITE ZWIERZĘTA...  
O ZOBACZĄ SENIORZY,  
ZY POJAWIĄ SIĘ  
ÓDZKIM ZOO.**



KOLEJNA ODŚWIEŻONA FILIA

# BIBLIOTEKA RUDZKA ZAPRASZA DO NOWYCH WNETRZ

**Nowy adres i nowe oblicze. Biblioteka Rudzka zaprasza czytelników do pięknych wnętrz, półek wypchanych książkami i kalendarza z wydarzeniami poświęconymi okolicy.**

Odnowiona Biblioteka Rudzka znajduje się przy ul. Ujście 4, na terenie Rudy Pabianickiej. To nowa lokalizacja filii nr 79, która mieściła się wcześniej przy ul. Rudzkiej 7, a przez ostatni rok w Porcie Łódź.

## Odniesienia do okolicy

Wraz z nową lokalizacją biblioteka zyskała nowe oblicze. W odświeżonym lokalu nie zabrakło nawią-

zań do miejsca, w którym się znajduje, czyli Rudy Pabianickiej, obszaru Łodzi o niewątpliwie wyjątkowym charakterze.

Odniesienia do okolicy można dostrzec w wystroju Biblioteki Rudzkiej. – Już

## Odniesienia do okolicy można dostrzec w wystroju Biblioteki Rudzkiej.

od progu, między regałami z książkami, do wejścia zaprasza nas las Ruda-Popioły – mówi Piotr Wacowski, kierownik Biblioteki Rudzkiej. – Nawiązaniem do niego jest grafika na ścianie sali dziecięcej

z „tajemniczą postacią”, która zamieszkała w naszej bibliotece.

Charakterystyczne dla Rudy Pabianickiej są też stare fabrykanckie wille z ul. Popioły. Ich fotografie można obejrzeć w jednym

z pomieszczeń biblioteki. – W działalności biblioteki chcemy nawiązać do hi-

storii i „skarbów” Rudy Pabianickiej. Będziemy je odkrywać na spacerach, spotkamy się także z autorką monografii o Rudzie – dodaje Piotr Wacowski.

## Książki i nie tylko

W bibliotece będą odbywać się spotkania autorskie, warsztaty dla dzieci i spacerowe tematyczne.

W najbliższym czasie zaplanowane są m.in. „Opowieść o Rudzie Pabianickiej” – spotkanie

z dr Anetą Stawiszyską, autorką monografii „Ruda Pabianicka. Echa przeszłości”, oraz spotkanie autorskie z pisarką Anną Stryjewską, autorką cyklu „Sagi klonowego liścia”.

Biblioteka to oczywiście bogaty księgozbiór – ok. 7000 książek dla dorosłych i dzieci. Warto tu zajrzeć, nie tylko przechadzając się po okolicy, czy robiąc zakupy w pobliskich sklepikach. Choć ich obecność i parking przed biblioteką są również atutem tej lokalizacji!

## Nowe oblicza łódzkich bibliotek

Rudzka to kolejna filia Biblioteki Miejskiej w Łodzi, w odświeżonym wydaniu. Powiększa grono dostępnych dla każdego, z szerokim – nie tylko księgozbiorem, ale również wachlarzem zajęć dodatkowych dla dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów. W tym roku mogliśmy już oglądać odnowione wnętrza Biblioteki Retro przy ul. Narutowicza 91A. W przyszłym szykuje się otwarcie Biblioteki Secesja przy ul. Zachodniej 76. Nie możemy się doczekać!

RedBi

## INFO

Biblioteka Rudzka  
ul. Ujście 4  
tel. 571 553 079  
filia\_79@biblioteka.lodz.pl

## INFO

Godziny otwarcia:  
poniedziałek – godz. 11:30–19:00  
wtorek – godz. 8:30–16:00  
środa – godz. 11:30–19:00  
czwartek – godz. 11:30–19:00  
piątek – godz. 8:30–16:00

## INFO

Sprawdź katalog on-line:  
[www.katalog.biblioteka.lodz.pl](http://www.katalog.biblioteka.lodz.pl)  
Znajdź książki, których szukasz.



FOTO: FREEPIK, MAT. PRAS., ŁÓDŹ.PL



W dniach 29 września – 1 października Łódź będzie najjaśniejszym miastem w Polsce! Light.Move.Festival. po raz 13. zaprosi tłumy na wieczorne spacery w baśniowej scenografii pod hasłem „Szukając szczęścia”.

Piękno łódzkiej architektury, podkreślone zachwycającymi animacjami, koncerty, widowiskowe projekcje, poruszające instalacje i pierwsza w historii festiwalu prezentacja wewnątrz budynku, czyli prawdziwa rewolucja w programie Light.Move.Festival.

**Muzyka na żywo**

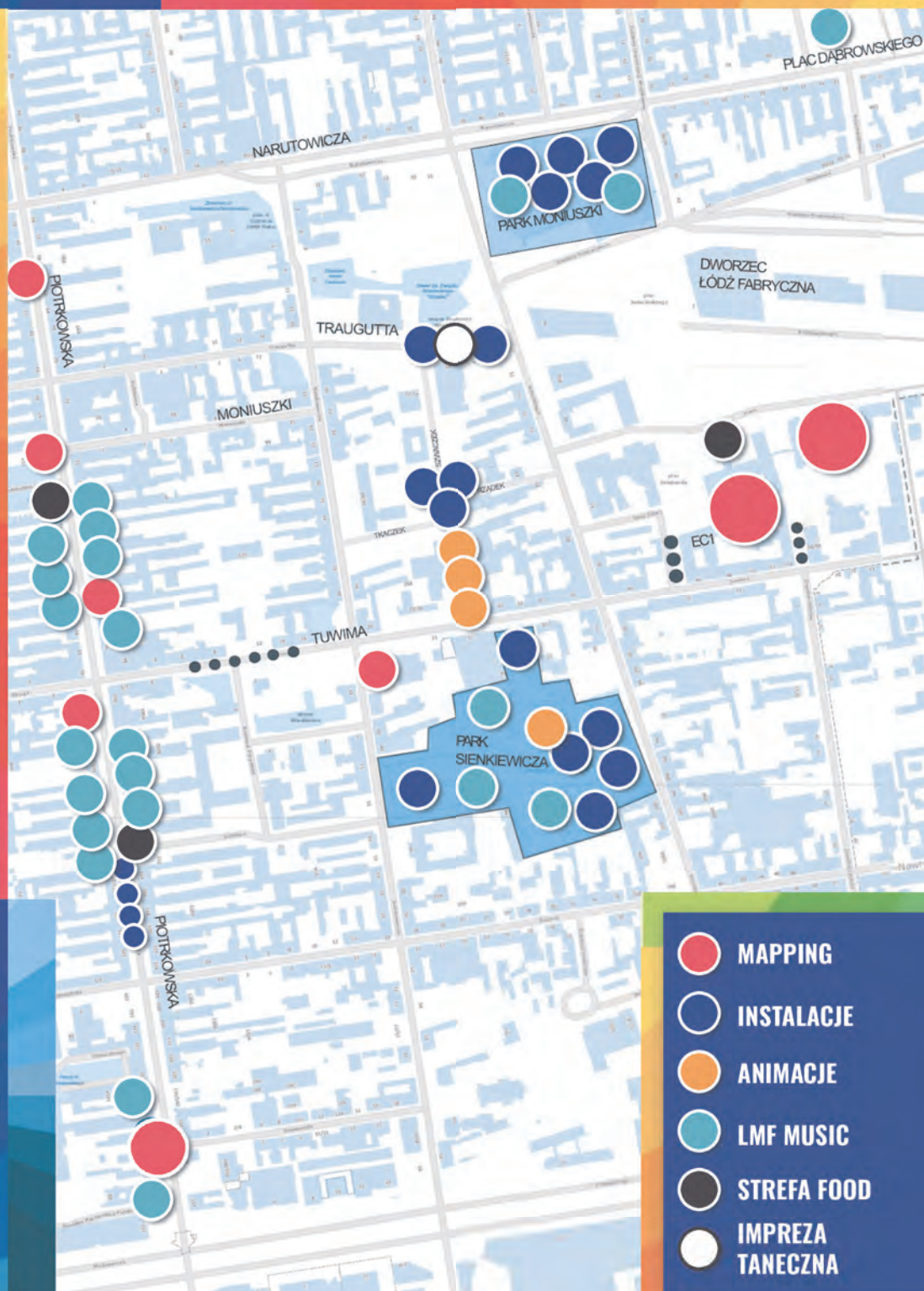
Muzyka od zawsze współtworzy magię nocnych, festiwalowych spacerów wśród pomalowanej światłem przestrzeni. W tym roku program LMF Music daje możliwość obcowania z różnymi stylami muzycznymi i niezwyklej wykonaniami w widowiskowej, świetlnej oprawie.

Już pierwszego dnia festiwalu na pl. Dąbrowskiego wystąpią zespoły The Bullseyes i Heima. W sobotę w tym samym miejscu za gości żywiołowy REBEL BABEL pod batutą Łukasza L.U.C. Rostkowskiego z gwiazdorskim, gościnnym udziałem Ani Karwan, KIWI, Magdy Kumorek i Piotra Roguckiego. W niedzielę w świetlnej oprawie wystąpią soliści Teatru Wielkiego w Łodzi.

**Zabytkowe autobusy i imprezowy tramwaj**

W trakcie trwania festiwalu w godz. 18:00–1:00 kursować będą specjalna linia tramwajowa 101 oraz linia autobusowa 151. Nie bez powodu ich numeracja nawiązuje do dawnych linii nocnych. Na trasie spotkamy zabytkowe autobusy i tramwaje. Pojawi się też imprezowy tramwaj, który w blasku świateł i dźwięków muzyki zawiezie nas na festiwal.

RedKu



**INFO**

**ADRESY MAPPINGÓW**

- ul. Piotrkowska 53
- ul. Piotrkowska 71
- ul. Piotrkowska 90
- ul. Piotrkowska 99
- ul. Piotrkowska 147/149
- ul. Sienkiewicza 38
- Kościół Podwyższenia św. Krzyża
- ul. Targowa 1/3:
- Chłodnia EC1 Hala Maszyn

- MAPPING
- INSTALACJE
- ANIMACJE
- LMF MUSIC
- STREFA FOOD
- IMPREZA TANECZNA



MARATOŃSKA 71



# Nowa odsłona przychodni

W przychodni przy ul. Maratońskiej 71 pół roku temu zakończono remont pierwszego piętra, a już rozpoczyna się tam kolejna modernizacja. Tym razem odświeżone zostaną recepcja i wejście do przychodni.

Remont ma przystosować recepcję do potrzeb osób z niepełno-

sprawnościami. Powstanie tu wygodny punkt przyjęć dla korzystających z wózka inwalidzkiego. Posadzki zostaną wymienione tak, by nie stwarzały oporu podczas poruszania się. Zmianie ulegnie także wystrój przychodni, która po modernizacji będzie

utrzymana w odcieniach szarości. Wszystko po to, by ułatwić osobom niedowidzącym przemieszczanie się po korytarzach. W planach jest również przebudowa windy. Prace obejmą nie tylko wnętrza przychodni. Niewygodna winda dla wóz-

ków zostanie zastąpiona pochylnią dla niepełnosprawnych. Wyremontowane zostaną podest i schody, a drzwi wejściowe będą wymienione na nowe. Prace mają zakończyć się jeszcze w 2023 r.

TS

FOT.LODZ.PL, MAT.PRAS.

W poradni przy ul. Maratońskiej 71 do dyspozycji pacjentów jest 40 lekarzy różnych specjalizacji.



## PEDIATRA W KAPELUSZU ANATOŁA

Przychodnia przy ul. Paderewskiego 6 poszerzyła swoją ofertę o pediatrię dziecięcą, który będzie przyjmować trzy razy w tygodniu.

Placówka w Kapeluszu Anatola to najnowsza poradnia Miejskiego Centrum Medycznego „Górna”. Powstała w 2022 r. i od tego czasu cieszy się coraz większą popularnością. Z uwagi na duże zainteresowanie zwiększono dostępność pediatrii

W przychodni przy ul. Paderewskiego 6 świadczeń medycznych udzielają pielęgniarki i położna podstawowej opieki zdrowotnej. U uruchomiony jest gabinet zabiegowy, punkt szczepień i punkt pobrań do badań laboratoryjnych. Z pozostałych badań diagnostycznych pacjenci mogą korzystać w innych poradniach MCM „Górna” (Felińskiego 7, Cieszkowskiego 6, Rzgowska 170, Tatrzańska 109 i Odrzańska 29).

dziecięcej. Teraz z usług specjalisty będzie można skorzystać trzy razy w tygodniu – w poniedziałki, środy i piątki, a nie jak do tej pory tylko raz w ty-

godniu. Pediatra będzie przyjmować również we wtorki w poradni przy ul. Cieszkowskiego 6.

TS

FOT.LODZ.PL, FREEPIK

## CZY BAĆ SIĘ LEGIONELOZY?

W Łodzi w 2023 r. zdiagnozowano dziewięć przypadków legionellozy (ostatni pochodzi z sierpnia). Wydział Zdrowia uspokaja jednak, że nie wykryto żadnego ogniska tej choroby, a liczba odnotowanych przypadków nie odbiega od norm z lat ubiegłych.

Legionelloza jest chorobą układu oddechowego, wywołaną przez bakterie legionella, które występują w zbiornikach wodnych zawierających osad lub muł (m.in. sieci kanalizacyjne, prysznice, myjnie i klimatyzatory). Stanowi zagrożenie, gdy dostanie się do dróg oddechowych drogą kropelkową, czyli poprzez

wdychanie powietrza, w którym znajduje się aerozol skażonej bakteriami wody. Legionella nie jest niebezpieczna, gdy trafi do układu pokarmowego wraz z wypitą wodą. Choroba nie przenosi się też z człowieka na człowieka.

Objawy legionellozy to bóle mięśni i głowy, gorączka, a także suchy kaszel i problemy z oddychaniem. Mogą pojawić się także bóle brzucha,

wymioty, biegunka i zaburzenia świadomości  
MAT.PRAS.

### Jak zmniejszyć ryzyko zakażenia?

- Regularnie czyść i dezynfekuj urządzenia natryskowe (głowice prysznicowe, nawilżacze powietrza, wanny z hydromasażem).
- Po nieużywaniu kranu przez ponad 2 tygodnie odkręć go na co najmniej 2 minuty, zanim zaczniesz korzystać z wody.
- Okresowo opróżniaj i przepłukuj urządzenia grzewcze, aby zredukować osiadające na dnie zanieczyszczenia.
- Jeżeli możesz, zachowaj temperaturę wody w urządzeniach grzewczych na poziomie 60°C.

FOT. LODZ.PL (RADOSŁAW JÓŹWIAK)

# KURS NA PARYŻ



**Od soboty (16 września) w Atlas Arenie rozgrywany jest turniej eliminacyjny do Igrzysk Olimpijskich w Paryżu. Bierze w nim udział reprezentacja Polski, która na razie spisuje się fenomenalnie.**

Biało-Czerwone rozpoczęły turniejowe zmagania od pewnego zwycięstwa ze Słowenkami 3:0. Przyjezdne miały w tym meczu niewiele do powiedzenia i tylko w ostatnim secie zdobyły ponad 20 punktów. W drugim spotkaniu podopieczne Stefano Lavriniego pokonały Koreę Południową 3:1. Walka w jedynym wygranym przez rywalki secie toczy-

ła się do samego końca i zakończyła się wynikiem 26:24. Teraz nasze reprezentantki czeka dzień przerwy. Do zmagania wrócą we wtorek (19 września) i zagrają z Kolumbią, zaś w środę (20 września) zmierzą się z Tajlandią. Prawdziwe schody zaczynają się w trzech ostatnich starciach z drużynami z topu – Niemcami, USA i Włochami.

PB

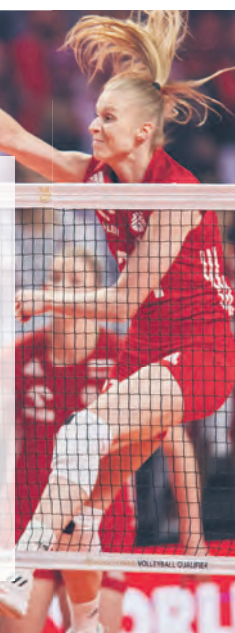


Tabela na 17.09.2023, godz. 20:00

Ekstraklasa	M	G	Pkt
1. Śląsk Wrocław	8	15:9	16
2. Jagiellonia Białystok	7	15:10	15
3. Legia Warszawa	6	12:3	14
4. Raków Częstochowa	6	11:4	13
5. Zagłębie Lubin	7	8:7	13
6. Lech Poznań	6	9:6	11
7. Cracovia	7	6:6	10
8. Radomiak Radom	8	10:11	10
9. Widzew Łódź	8	10:12	10
10. Stal Mielec	7	8:7	9
11. Warta Poznań	8	10:10	9
12. Piast Gliwice	8	6:6	9
13. Pogoń Szczecin	7	6:8	9
14. Górnik Zabrze	8	5:10	9
15. Puszcza Niepołomice	8	8:15	7
16. Ruch Chorzów	8	6:10	6
17. ŁKS Łódź	8	4:12	6
18. Korona Kielce	7	5:8	5

FOT. LODZ.PL (RADOSŁAW JÓŹWIAK)

## Udany debiut Myśliwca

Widzew Łódź po голу Bartłomieja Pawłowskiego i samobójczym strzale Jakuba Jugasa wygrał z Cracovią 2:0. W drużynie z Łodzi widać już rękę nowego trenera. Wysoki pressing i duże zaangażowanie przez cały mecz zapracowały.

Zgodnie z przewidywaniami Daniel Myśliwiec nie zdecydował się na kadrową rewolucję w meczu z Cracovią. Jedynym odstępstwem od składu z poprzednich spotkań był brak Serafina Szoty i Frana Alvareza – obu czeka dłuższa przerwa od gry ze względu na urazy. Zmiana za to była widoczna w podejściu do meczu. Widzew od razu ruszył na rywali, był nieustępliwy w każdej strefie boiska. Pressing dawał efekty, bo goście często popełniali proste błędy. Brakowało jednak pewności w ostatniej fazie akcji – albo szwankowało dogranie, albo strzał był zbyt lekki. Cracovia szukała swojej tożsamości, ale piłkarze nie do końca wiedzieli, o co im chodzi w budowaniu akcji. Długie dogranie przechwytywał Mateusz Żyro, a kontry rozbiwał dobrze dysponowany w debiucie Juan Ibiza. Upór Widzewa został w końcu nagrodzony. W 35. minucie akcję lewą stroną pociągnął Shehu, dograł do Fabio Nunesa, który idealnie dośrodkował w pole karne, a Bartłomiej Pawłow-

ski głową otworzył wynik. Widzew nie popełnił błędów z poprzednich meczów – po zdobytej bramce nie cofnął się pod własne pole karne, a kontynuował aktywną grę, jednak przed gwizdkiem zapraszającym na przerwę nie udało się podwyższyć wyniku.

### Samobój zamyka spotkanie

Od początku drugiej połowy to przyjezdni z Krakowa przejęli inicjatywę. Łodzianie zepchnięci do głębokiej

defensywy nie potrafili zawiązać akcji. W 52. minucie mogło się to zemścić. Po dośrodkowaniu z rzutu różnego Jakub Jugas groźnie uderzył głową, ale piłka trafiła tylko w słupek. Z czasem ataki zespołu Jacka Zielińskiego traciły na intensywności, a do głosu dochodził Widzew. Dużo spokoju w poczynaniach Czerwono-Biało-Czerwonych wprowadził Sebastian Kerk, który zmienił Shehu. Austriacki pomocnik od razu świetnie zaprezentował się łódzkiej publiczności. W 72. minucie kapitalnie

**WIDZEW ŁÓDŹ** **2:0** **CRACOVIA**

35' Pawłowski  
72' Jugas (o.g.)

dograł w pole karne do Jordiego Sancheza, ten powalczył z obrońcami, a w powstałym zamieszaniu Jugas skierował piłkę do własnej siatki. RTS nie dał już sobie wyrwać prowadzenia, a Daniel Myśliwiec zaliczył najlepszy z możliwych debiutów.

PB

Tak Bartłomiej Pawłowski cieszył się ze zdobytego gola

WIDZEW

Ravas – Milos, Ibiza, Żyro, Nunes – Hanousek – Klimek (65' Tkacz), Kun, Shehu (65' Kerk), Pawłowski (82' Ciganiks) – Sanchez (81' Rondić)

FOT. ŁUKASZ SKWIOT, CYFRA SPORT



## To chyba kłątwa!

Często wymówką przegrywanej drużyny jest pech. Tym razem łódzki Klub Sportowy może jednak mówić o kłątwie, bo bramkowych sytuacji stworzył wiele, a do siatki Rakowa Częstochowa nie wpadło nic.

Emocje dla kibiców ŁKS-u zaczęły się jeszcze przed meczem. Kazimierz Moskal zaskoczył wyborem wyjściowej „jedenastki” i posadził na ławce dwie hiszpańskie gwiazdy – Pirulo i Daniego Ramireza. Łodzianie od początku chcieli zagrać odważnie, nie ograniczając się tylko do niskiej defensywy, a zakładając pressing nieco wyżej. Różnica umiejętności była jednak tak duża, że na niewiele się to zdało i to Raków tworzył sobie okazje bramkowe. Po jednej z nich, w 8. minucie, padła bramka. Fran Tudor miał mnó-

stwo miejsca na prawej stronie, celnie dośrodkował, a w polu karnym niepilnowany Papanikolaou pokonał Aleksandra Bobka strzałem głową. Po tej bramce tempo gry mocno spadło. ŁKS starał się otrząsnąć po ciosie, ale brakowało skutecznego wykończenia. Najpierw z dystansu próbował Piotr Głowacki, jednak bramkarz Rakowa był czujny. W 30. minucie fantastyczną okazję miał Kay Tejan. Wygrał pojedynek z obrońcą, minął Vladana Kovacevicia, ale strzał z ostrego kąta nie wpadł do pustej bramki. Minutę przed końcem regulaminowego czasu gry znów mógł paść gol dla łodzian. Tym razem bliski pokonania własnego bramkarza był Fabian Piasecki, jednak Kovacević świetnie zareagował na linii.

### Fatum

W drugiej części spotkania Rycerze Wiosny kontynu-

**ŁKS**  
Bobek – Dankowski, Monsalve, Flis, Głowacki (90'+3' Tutyskinas) – Mokrzycki, Hoti, Letniowski (62' Ramirez) – Jancukowicz (80' Śliwa), Szeliga (62' Pirulo) – Tejan (80' Jurić)

**RAKÓW CZĘSTOCHOWA** **1:0** **ŁKS ŁÓDŹ**

8' Papanikolaou  
90'+9' Jurić

owali niezłą grę z końcówki pierwszych 45 minut. Zaczęło się od akcji Tejana, który znów miał świetną okazję do zdobycia bramki, ale fatalnie przestrzelił. Kilka minut później próbował Szeliga, jednak dobrze interweniował bramkarz. To, co działo się dalej, można określić jednym słowem – kłątwa. Ktoś musiał ją rzucić na ŁKS. Słupek, niebawem interwencje Kovacevicia czy wybicia z linii – piłkarze z Łodzi próbowali strzelić gola wszelkimi dostępnymi sposobami, a bramka Rakowa była jak zaczarowana. Gdyby tego było mało, w doliczonym czasie gry Stipe Jurić, który chwilę wcześniej pojawił się na boisku, dostał czerwoną kartkę za brutalny faul. Po tym podopieczni Moskala już się nie podnieśli i z Częstochowy wracają z niczym.

PB



SUDOKU ŁATWE

		6						
		8	2			6		3
		4		7	8		2	9
2		9		8	4	3		
		3	9	5		7		4
6	1		3	2		8		
4		2			5	1		
						9		

SUDOKU ŚREDNIE

	1		2					3
	6			9	8			
5			1			9	7	
							8	1
		7				6		
8	9							
	5	2			6			7
			3	7			4	
6					9		3	

SUDOKU ŚREDNIE

	2	1				3	6	
		8		4		7		
			2		6			
	4			7			2	
7	5						9	3
	1			9			7	
			9		3			
		7		2		9		
	9	2				4	3	

Sudoku przygotowała redakcja najpopularniejszej w Polsce serii Krzyżówek z Koroną



# HOROSKOP TYGODNIOWY

**Koziorożec (22.12-19.01)**

Potrzebujesz stałych uczuć, a w partnerze chcesz mieć oparcie. Idzie czas, w którym będziesz mógł opowiedzieć mu o swoich problemach i zagwozdkach, ale na razie gwiazdy doradzają wyrozumiałość. Zaciśnij pasa – problemy z partnerem mogą odbić się finansowo. Opłać niektóre rachunki z wyprzedzeniem!  
Twój szczęśliwy dzień: niedziela.

**Wodnik (20.01-18.02)**

Twoi adoratorzy lubią romansować, a Ty wolisz grę w otwarte karty. Jeśli przesadzają z miłosnymi zamiarami, sprowadź ich na ziemię! Dobry humor zagwarantowany będzie od środy, także wtedy ruszaj na miasto ze znajomymi. W pracy ufaj osobie spod znaku Strzelca – chce ona długiej, szczerzej relacji.  
Twój szczęśliwy dzień: piątek.

**Ryby (19.02-20.03)**

Po 20 września uczucia staną się intensywniejsze. Układ gwiazd pomoże w dojściu do sedna problemów i rozwiązanie będzie na wyciągnięcie ręki. Spokojnie, razem z Baranem opanujecie sytuację. W zdrowiu słuchaj intuicji, która niezawodnie podpowie, kiedy powiedzieć „stop”.  
Twój szczęśliwy dzień: wtorek.

**Baran (21.03-19.04)**

Nie wszystko dzieje się tak, jak planujemy, a niektóre sprawy wymagają większej uwagi. Koniec września będzie czasem zdobywania nowych kwalifikacji i umiejętności z zakresu prawa, administracji lub finansów. Pilnuj terminów, bo są sprawy, które od dawna leżą w szufladzie.  
Twój szczęśliwy dzień: piątek.

**Byk (20.04-20.05)**

Masz teraz szansę wiele zmienić. Saturn podpowie Ci, w którą stronę iść. W drugiej połowie tygodnia pilnuj, by sprawy, które mają pozostać w tajemnicy, faktycznie w niej pozostały. Wskazana będzie dodatkowa ostrożność! Jeśli szukasz planu na weekend, ruszaj w naturę!  
Twój szczęśliwy dzień: poniedziałek.

**Bliźnięta (21.05-20.06)**

Przyszedł czas spokoju. Jeśli zacząłeś relację romantyczną, Wenus pozwoli, by wszystko szło zgodnie z planem. Zajmiesz głowę sprawami rodzinnymi we wtorek, szybko rozprawisz się z formalnościami i znajdziesz czas na błogi relaks. Tak trzymaj!  
Twój szczęśliwy dzień: piątek.

**Rak (21.06-22.07)**

Właśnie skończyła się zła passa i pora uspokoić zszargane nerwy. Osoba spod znaku Skorpiona może próbować się zamęć, ale jeśli pozostaniesz spokojny, nici z tych zamiarów! W weekend możesz odczuć melancholię mijającego lata. Nic nie szkodzi, humor poprawią Ci Byk do pary z dobrą kuchnią!  
Twój szczęśliwy dzień: poniedziałek.

**Lew (23.07-22.08)**

Trzymaj się Strzelca, a dojdziecie daleko! Mars nada sprawom pęd, którego niełatwo będzie dotrzymać. Podczas tego tygodnia uważaj na to, co obiecałeś rodzinie i bliskim – będą skrupulatnie rozliczać Cię z niedotrzymanych obietnic! W piątek sprawdź, czy wszystko zgadza się w umowach i rachunkach.  
Twój szczęśliwy dzień: sobota.

**Panna (23.08-22.09)**

Oszczędź sobie zbędnych rozmów – i tak znajdzie się ktoś, kto uparcie będzie udowadniał Ci, że ziemia jest płaska. Panny urodzone w końcówce znaku są wyjątkowo narażone na utratę nerwów. Ukojenie przyniesie piątek, a wraz z nim dobre wieści od Barana.  
Twój szczęśliwy dzień: czwartek.

**Waga (23.09-22.10)**

Jeśli czujesz się radosny i spełniony, to znak, że gwiazdy szykują coś jeszcze lepszego! Połowa września to dla Wagi czas sukcesów na tle zawodowym i rodzinnym. W sprawach zdrowotnych uważaj na wpływ gwiazd po czwartku. Dołóż wtedy godzinę snu lub relaksu bez ekranu smartfona.  
Twój szczęśliwy dzień: środa.

**Skorpion (23.10-22.11)**

Uważaj na serce, które chce zabić mocniej! Ktoś wpadnie Ci w oko i nie będziesz mógł oprzeć się zalotom. Zdziwiony obrotem spraw uważaj, byś nie wypadł z codziennej rutyny. Wtedy możliwe będzie pogorszenie efektów pracy, dlatego rozgranicz życie uczuciowe i zawodowe. Łatwo nie będzie!  
Twój szczęśliwy dzień: poniedziałek.

**Strzelec (23.11-21.12)**

Kochać, jak to łatwo powiedzieć... Nie tak łatwo za to oprzeć się Marsowi, który rusza na wojnę ze stagnacją w życiu miłosnym Strzelców. Uważaj, bo mogą trapić Cię wątpliwości, które po dłuższym namyśle uznasz za bezpodstawne. Nie daj się zalotom Wodnika – ten szuka zguby wszędzie, gdzie tylko może! W pracy kieruj się rozumem, intuicja ma jeszcze wakacje.  
Twój szczęśliwy dzień: niedziela.



## ŁÓDZKA POGODYNKA

PONIEDZIAŁEK

25°C

Imieniny  
obchodzą:  
Ryszarda, Stefania,  
Tytus, Baltazar,  
Dobrowit, Irena

18.09



WTOREK

21°C

Imieniny  
obchodzą:  
Konstancja, Teodor,  
Wilhelmina, January,  
Łucja, Zuzanna

19.09



## Rodzinne miasto

W naszym pomnikowym cyklu przenosimy się na ul. Gdańską przy ul. Legionów, przed siedzibę Muzeum Tradycji Niepodległościowych, gdzie w 2021 r. stanął pomnik poświęcony Halinie Szwarz-Kłęb, a przed nim podest z postacią niezwyklej kobiety, bohaterki łódzianki, oficera wywiadu Armii Krajowej. Na pomniku wyryto jej słowa:

NASZA BOHATERKA



## POMNIK HALINY SZWARC-KŁĘB

„Bądźcie świadomi odpowiedzialności przed społeczeństwem, nie marnujcie historycznej szansy wolności, na którą tak wielu z mojego pokolenia czekało nadaremnie”

Przysiadźmy na chwilę obok pani Haliny, by opowiedzieć jej niezwykłą historię. agr

## ŁÓDZKIE GAWĘDY

## CODZIENNA WALKA W PARTERZE



Parterowa zabudowa ul. Piotrkowskiej przetrwała do XX w., a niektóre jej ślady widoczne są jeszcze dziś

W połowie XIX w. przy ul. Piotrkowskiej było 285 domów frontowych, zaś w podwórzach znajdowało się 130 domów drewnianych, 20 murowanych i siedem z tzw. pruskiego muru. Przecznice były jeszcze słabo zabudowane, z wyjątkiem ul. Głównej, która prowadziła do stacji kolejowej Rokiciny. Prywatne domy murowane powstały najpierw na rogach skrzyżowań: przy ulicach Zawadzkiej (ul. Próchnika), Zielonej, Andrzeja i św. Anny (ul. Mickiewicza), przy prawym rogu ulic Karola (ul. Żwirki) i Placowej (ul. Skorupki) i Czerwonej. Po wschodniej stronie ul. Piotrkowskiej murowane domy stały przy lewym rogu ulic Cegielnianej, Dzielnej, Nawrot, Emilii i po obu stronach ul. Przejazd. Za ulicami Czerwoną i Emilii ciągnęły się posiadłości fabrykantów. Liczba budynków murowanych na ul. Piotrkowskiej rosła w miarę zbliżania się do dzielnicy fabrycznej. Należy wspomnieć zwłaszcza o 30 murowanych domach rządowych między ulicami Główną a Emilii (ul. Tymienieckiego). Naprzeciwko, po zachodniej stronie ul. Piotrkowskiej, wybudowano więcej domów murowanych niż na pozostałym odcinku. Boczne ulice były w 1850 r. niezabudowane, oprócz ul. Południowej, ale już po kilkudziesięciu metrach na wschód i zachód przechodziły w teren wiejski. Piotrkowska była generalnie ulicą drewnianych domów parterowych. W 1850 r. spośród 85 domów murowanych tylko 10 było jednopiętrowych, m.in. przy ul. Piotrkowskiej 228 (dom farbiarza Augusta Sangera), 243 (dom Gottlieba Beera), 269 (dom Wincentego Falzmana), 268 (dwa domy farbiarza Karola Gebhardta) i cztery domy fabryczne Geyera. agr

## ŁÓDZIANIZMY



Szkoła z czasów PRL-u

## Z RAŃCEM DO ODDZIAŁU

Tytuł brzmi nieco bojowo i partyzancko, choć dotyczy szkoły, która bywa dla wielu walecznym wyzwaniem. Rozpoczął się

nowy rok nauki, dzieci i młodzież powróciły do swoich klas, które dawniej nazywane były oddziałami.

Mówiono np. „chodzę do drugiego oddziału”, „skończyłem czwarty oddział” albo „ukończenie siedmiu oddziałów było dawniej marzeniem i szczytem możliwości”.

Szkolne wyprawki, nawet jeszcze w czasach PRL, były raczej siermiężne: pióro ze stalówką maczaną w kałamarzu, drewniany piórnik, długopis na lata, miękkie i twarde ołówki, łamiące się kredki, akwarelki albo farby plakatowe, temperówka, nieosiągal-

ne niemal flamastry, papier kolorowy, klej guma arabska, linijki i kątomierz, worek na kapcie szkolne lub tzw. juniorki.

Oczywiście dochodziły do tego podręczniki i zeszyty. Wszystko to trafiało do tornistra, zwanego jeszcze nie tak dawno rańcem (słowo pochodzące z języka rosyjskiego). Rańec nie był zwykłym plecakiem, ale przeznaczonym wyłącznie do celów szkolnych. agr

## GALERIA ŁÓDZKICH KAMIENIC I DETALI



Ozdoba architektoniczna secesyjnej willi Leopolda Kindermanna przy ul. Wólczarńskiej 31, zbudowanej w 1903 r. wg projektu Gustawa Landaua-Gutentegera

## USTAWA, KTÓRA ZMIENIŁA WSZYSTKO

18 września 1820 r. namiestnik Królestwa Polskiego gen. Józef Zajączek wydał zarządzenie, dotyczące utworzenia osad fabrycznych dla sukieników na terenie miast rządowych. To był przełomowy moment w dziejach Łodzi, która z rolniczego miasteczka zaczęła przekształcać się w ośrodek przemysłowy. Władze Królestwa Polskiego po zapoznaniu się z wynikami wizytacji Rajmunda Rembelskiego, który objechał konno te rejony w lipcu 1820 r., zdecydowały o powstaniu osad sukieniczych nie tylko w Łodzi, ale też w innych miejscowościach na terenie województwa

mazowieckiego, m.in. w Dąbiu nad Nerem, Gosztyninie, Przedeczu czy Zgierzu.

W czasie wspomnianej wizytacji Rembelski sporządził raport, w którym wymieniał najważniejsze czynniki lokalizacji przemysłu włókienniczego w Łodzi i osady włókienniczej: rozległe tereny rządowe klucza łódzkiego na zapleczu miasta, korzystne warunki hydrograficzne w postaci zasobnych w wodę

wartkich rzeczek i strumieni z istniejącymi już urządzeniami spiętrza-

## KARTKA Z KALENDARZA



Gen. ks. Józef Zajączek został mianowany przez cara Aleksandra I namiestnikiem Królestwa Polskiego. Sprawował ten urząd w latach 1815–1826

Kolejne wydanie w środę  
20 września

ŁÓDŹ.pl  
DLA SENIORA | DLA RODZIN | DLA KOCHAJĄCYCH ŁÓDŹ